

Beröra utan att uppröra – Män slagna av kvinnor

Marissa Iwona Ernlund

Doktorand, Avdelningen Sociala Studier, Institutionen för sociala och psykologiska studier, Karlstads universitet. E-post: marissa.ernlund@kau.se.

Utifrån en internationell utblick på forskningsläget, inom socialvetenskapen, introducerar föreliggande artikel mansmisshandel, och ett urval av dess centrala teman, och belyser därigenom ämnet som ett eftersatt forskningsområde inom den svenska, socialvetenskapliga forskningen. Den gängse bilden, av fysiskt våld inom hemmets väggar, är av kvinnor som offer och män som förövare. Detta försvårar för män, inte minst ur stigmatiseringssynpunkt, att söka hjälp hos de samhälleliga stöd- och servicesystemen för brottsoffer. För att kunna tillhandahålla adekvat hjälp till både de män som misshandlas och till de kvinnor som misshandlar behövs forskning, om mansmisshandel, även inom de svenska kontexterna.

From an international outlook of social science research, the present article introduces husband abuse and some of its most common themes and thereby discusses husband abuse as a neglected subject in the Swedish social science research. The common picture of physical violence at home views women as victims and men as perpetrators. Difficult as it already is for abused men from a stigmatizing point, this common picture of gender-related violence makes it even harder for men to seek help from society's support system for victims. To be able to give adequate help both to the abused men and the female abusers research about husband abuse in Swedish contexts is needed.

Mansmisshandel – Känsligt ämne i svensk forskningsdebatt

Offer betraktas stereotypiskt som oskyldiga, försvarslösa och icke-deltaktiga i den brottsliga handlingen. Offerbilden relateras lättare till kvinnor och barn än till män. Utan referens till mansmisshandel menar Burcar att det är lättare att dra en parallell från de egenskaper som uppfattas som ”manliga” till de som en idealtypisk gärningsman föreställs besitta. Detta medan offrets egenskaper, oskyldig

och försvarslös, rimmar illa med män och maskulinitet. Problematiken blir desto mer intrikat när mannen samtidigt är både offer och förövare. Därmed framträder även komplexiteten för mansmisshandelsfrågan. Burcars resonemang förklarar delvis varför det är svårare att betrakta en man som både är offer och förövare, inom en parrelation, som även just ett offer. Detta i motsats till om en kvinna är

både offer och förövare, på en och samma gång [1]. Diskriminerande strukturer hindrar män, som blir slagna av sin kvinnliga partner, att använda sig av sin brottsofferstatus och ta del av samhällets utredningsprocess och stödsystem [2] vilka är utformade efter slagna kvinnor [3]. Fastän vi anser oss vara ett samhälle med öppna sinnen och stor acceptans synliggörs inte misshandel där förövaren är en kvinna och offret är en man. Mäns misshandelsutövande gentemot kvinnor har däremot, i Sverige, rönt gedigen uppmärksamhet på olika samhällsnivåer [4] såväl som inom den nationella samhällsforskningen [5,6,7]. Även internationellt sett har mansmisshandelsforskare betonat centreringen kring kvinnomisshandeln [8,9]. I slutet av 1970-talet blev kvinnomisshandel en av de ledande frågorna i den feministiska rörelsens kvinnoemancipatoriska kamp. Det personliga blev, i föreliggande fall, en politisk fråga [10]. Sedan dess har olika aspekter kring kön och makt, och även kopplingen dem emellan, livligt utforskats och debatterats [11,12]. Maktordningen mellan könen stärker ständigt strävan efter att generera ny eller fördjupad kunskap, både i nutid och i historiska tillbakablickar, för att synliggöra många kvinnors ut-

satta situation i den privata sfären [13] men även ute i den offentliga sfären [14]. Kvinnomisshandel är, med andra ord, ett omfattande och utbrett samhällsproblem. Detta delförklarar dock även varför mansmisshandel är ett eftersatt forskningsområde inom den svenska, socialvetenskapliga forskningen. Mansmisshandel utgör ett paraplybegrepp som innefattar en mångfald misshandelstyper, även det fysiska våld som denna artikel centrerar kring. Ett mätinstrument, som insamlar information om taktiker för konflikthantering i våldsamma relationer, definierar våld som: "An act carried out with the intention, or perceived intention, of causing physical injury or pain to another person" [3].¹ Fastän artikeln utgår från det fysiska våldet är det svårt att separera denna misshandelstyp från den psykiska varianten. Deras vägar korsas mer än ofta [16,17]. I USA har forskningen även lyckats identifiera andra mansmisshandelstyper, som sexuellt våld [20] och ekonomiskt utnyttjande [21]. Dessa misshandelstyper ingår dock inte i denna artikel. Eftersom artikelns ambition snarare är att introducera mansmisshandelsfrågan ges inte en heltäckande bild över det internationella forskningsläget. Däremot representerar och strukturerar artikelns

¹ Conflict Tactics Scale (CTS) skapades av Straus under 1970-talet. Huvudtaktikerna, för konflikthantering, är "resonerande", "verbal aggression" och "fysiskt våld." En del kritik har riktats gentemot användningen av CTS. För det första utesluter CTS vissa typer av misshandel, som sexuellt våld och brännskador. För det andra fastställer CTS enbart frekvensen av begångna våldshandlingar, men säger inget om varför fysiskt våld används som en taktik framför andra [15]. Det fysiska våldets kontext, som relationens dynamik, händelseförloppet som ledde fram till misshandeln och den bakomliggande orsaken, är också betydelsefulla faktorer [16,18]. Därutöver måste olika dominans- och kontrollstrategier, inom våldsamma relationer, beaktas [19]. Ovanstående gäller CTS, version 1. CTS, version 2, är en vidareutvecklad variant av den ursprungliga skalan; ett svar på kritiken där CTS, version 1, brast. CTS 2 mäter till exempel även sju typer av sexuella angrepp [15].

rubriker upp centrala teman som avhandlats inom internationell mansmisshandelsforskning.

Slagna män i internationell belysning

I motsats till Sverige, där mansmisshandel mestadels uppmärksammas i examensarbeten på olika högskolor och universitet [t.ex. 22,23,24], bedriver främst, men inte bara, USA och Kanada studier om mansmisshandel med intresseväckande forskningsresultat. Sociologen Suzanne Steinmetz noterade dock redan 1977 att detta inte skulle bli en enkel utmaning att ta sig an. I en artikel i tidskriften *Victimology* ifrågasatte Steinmetz huruvida mansmisshandel verkligen är ett ”okänt” fenomen eller om det enbart är fråga om en selektiv uppmärksamhet [25]. Men tillsammans med två andra socialvetenskapliga forskare, Murray Straus och Richard Gelles, publicerade hon 1980 en numera klassisk studie, med 2,143 slumpmässigt utvalda studiedeltagare, om fysiskt våld, inom hemmets väggar, mellan heterosexuella par, i USA. Forskarnas resultat visade att våldet var dubbelriktat. Både kvinnor och män kunde slå, sparka eller knuffa till sin partner. Partnernvåldet utövades inte bara av männen [26]. Även en studie bland 199 amerikanska militärpar fann att både mannen och kvinnan uppvisade fysisk aggressivitet i 83 % av fallen [27].² Samtidigt påpekar forskare att män som slår förorsakar större kroppslig skada hos sin kvinnliga partner

[28,29].³ Även kvalitativt förankrade studier lyfter fram mäns erfarenheter av fysiskt våld, från en kvinnlig partner, och hur deras självbild påverkats negativt. I till exempel en kanadensisk kunskapsöversikt, om mansmisshandel, ingick en studie där tolv gifta män mellan 25 till 47 år hade djupintervjuats. Från dessa mäns egna berättelser, om våldet, framgick att fruarna, under misshandeln, ofta använt sig av tillgängliga föremål i omgivningen för att slå med eller kasta på männen [16].

Blir män alltid slagna i självförsvar?

Australiske sociologen Sarantakos intervjuade 68 skilda, heterosexuella par och deras närmaste om det fysiska våldet. En majoritet av de före detta fruarna medgav för Sarantakos att självförsvar inte alltid utgjort motiv till våldet. Kvinnornas aggression hade ofta triggats igång av att männen brustit i ansvar kring frågor med barn, hushåll eller ekonomi. En del av de intervjuade barnen berättade hur även de skadats fysiskt när de gått emellan föräldrarna. De hade oftast kommit i kläm, med örfilar eller slag från moderns sida, när de försökt att antingen skydda fadern eller varna honom för kommande misshandelsepisoder [30]. Mansmisshandelsforskningens framsteg är uppmärksamhetsväckande i USA, Kanada och Australien, men lyser mestadels med sin frånvaro inom den svenska, socialvetenskapliga forskningen. I en stödgrupp för svenska män, som utsätts för eller

² Turbulensen kring att ofta flytta, vilket är vanligt i militärfamiljer, påverkar även familjedynamiken [27].

³ CTS särskiljer fysiskt våld som är ”mindre allvarligt”, som knuffar, från ”allvarligt”, som knytnävslag [3].

varit utsatta för olika typer av misshandel, från en kvinnlig partners sida, framkom dock betydelsen av att även belysa förekomsten av mansmisshandel i svenska hem. Männerna som vänt sig till denna stödgrupp uttryckte sitt behov av samhällets stöd och erkännande, för deras våldsrelaterade utsatthet.

Kvinnor som förövare

Utan referenser till mansmisshandel har den svenska debatten om våldssamma och aggressiva kvinnor vunnit allmänhetens intresse. Kanske kan forskning om aggressiva kvinnor bidra till förståelsen av mansmisshandel som ett socialt fenomen i Sverige? Diesen menar att kvinnliga förövare ofta riktar sitt våld gentemot en person som de har en nära relation till. Det kan vara en partner alternativt en förälder eller ett barn [31]. Den typiskt mediala bilden av mannen som förövare och kvinnan som offer är starkt kopplad till samhällets syn på könsroller [32]. Bilden dikotomiserar misshandelsutövandet i könsbekräftande och könsöverskridande beteende och handlingar, utan att beakta de variationer hos båda könen som också föreligger. I en norsk studie, med 1,250 unga kvinnor, konkluderades att självförsvar inte utgjorde huvudmotivet för det våld som dessa kvinnor riktade gentemot sin manliga partner. De kvinnliga studiedeltagarna var mer aggressiva än kvinnor generellt [33]. Dualistiska föreställningar, om maskulinitet och femininitet, ifrågasätts ständigt i kön- och jämställdhetsdebatten [34]. Ändå sammankopplas fy-

sisk aggression främst med pojkar och män. Detta medan flickors och kvinnors aggression beskrivs i mer relationella termer, med skvaller, förtal och utfrysning [35]. Delvis könsbundna föreställningar försvårar förståelsen för förekomsten av mansmisshandel. Historiskt sett brukade kvinnors lägre brottsbenägenhet förklaras med synen på dem som ombesörjande, empatiska och mer laglydiga jämfört med män [36]. Genom den internationella forskningen, om mansmisshandel, framträder en desto mer komplex bild av de kvinnor som begår våldsrelaterade handlingar gentemot sin partner.

Mäns lidande och skamgörande erfarenheter

Efter att, inom ramen för stödgruppen, ha haft möjligheten att lyssna till mäns berättelser om det misshandelsutövande som de genomlevt under relationen från sin kvinnliga partners sida, framgår det att skammen och lidandet som en manlig partner upplever starkt påminner om den hos en misshandlad kvinna. Redan 1977 i USA fann Suzanne Steinmetz, i sina studier med utsatta män, hur bortförklaringar är ett sätt för män att undvika den skam som de förknippar med att bli slagen av en kvinnlig partner [25]. Att män överlag är fysiskt överlägsna kvinnor förstärker enbart stigmat [3] i relationen med en misshandlande kvinna. Genom intervjuer med nordiska män pekar Ekenstam på rädslan för demaskulinisering som en betydelsefull komponent i de moderna maskulinitetskonstruktionerna. Detta i relation till specifika,

samhälleliga normer som omgärdar den ideala maskuliniteten [37]. 2004 hade Dagens Nyheter en artikelseerie, om mansmisshandel, där en man berättade om sin relation med en kvinna som utsatte honom för fysiskt våld genom sparkar, slag och försök till våld med en skruvmejsel och hur detta, på olika plan, påverkade honom både under och efter relationens uppbrott [38]. En del våldsamma inslag, från relationen, skildrades för läsaren på ett medryckande och engagerande sätt. Enligt Wennstam & Sandberg bidrar nyhetsmedier ofta med händelseinslag som främst syftar till en förhöjd läsoplevelse [39]. Av föreliggande orsak behöver massmedias rapportering också vägas upp med svensk forskning. Därigenom tillförs även en vetenskaplig kunskapsbas för mäns våldsrelaterade utsatthet från en kvinna.

Mansmisshandel är en kontextuell och komplex process

Mansmisshandel bör, precis som det görs med många andra av vår tids samhällsproblem, belysas som en social fråga utgående från en föränderlig och mångpluralistisk värld. När människor, i det globala tidevarv, förflyttar sig över geografiska rum medföljer även olika problematiker. Genom intersektionella analyser bör därför mansmisshandelns omfattning, orsaker och allvarlighetsgrad granskas närmare, inom ramen för de svenska kontexterna. Misshandelsrelationer, mellan par, finns inom alla samhällskikt och passerar både etniska och ål-

dersmässiga gränser. Nödvändigheten av att även bedriva studier i svenska kontexter beror främst på att det inte lämpar sig att överföra forskning, om mansmisshandel, från ett land till ett annat. Komplexa transnationella skillnader måste även beaktas. Mellan och även inom olika länder föreligger skillnader i kultur och genusnormer. Likaså vad organiseringen av olika stödsystem beträffar och hur lagstiftningen är utformad. Mätinstrumentet CTS1, skapat utifrån USA:s förhållanden, innefattar pistolanvändning som en av de fem mest allvarliga konflikttaktikerna. I USA är dock inte vapenlagstiftningen lika restriktiv som den är i Sverige. Den internationella forskningen belyser med förståelse för de aspekter som, på olika sätt, kännetecknar och förstärker mäns våldsrelaterade utsatthet. Likaså att mansmisshandeln även påverkar barnen och andra familjemedlemmar. De misshandelstyper som kvinnor utövar gentemot sin manliga partner, och de långtgående konsekvenserna som det får både för de män som misshandlas och för de kvinnor som misshandlar, måste synliggöras. I en intergenerativ studie fann Mihalic Wofford & Elliott att våld som lärs ut under barndomen och adolescensen, genom föräldrarna som modeller, hade störst påverkan på de kvinnliga studiedeltagarna och inte på de manliga. När dessa flickor blev vuxna visade det sig att det var de som hade svårast att tackla parrelationskonflikter [40]. Resultatet illustrerar att det föreligger betydelsefulla forskningsluckor om hur kön inte är något essentiellt utan ingår som en faktor i komplexa processer som inter-

sektorer och förändras över tid. Det görs framsteg i och med bildandet av stödgrupper för män som utsatts för misshandelsutövande från en kvinnlig

partner, men det krävs också att det byggs en bro mellan den socialvetenskapliga forskningen och det praktiska stödet till dessa män.

Referenser

1. Burcar, Veronika (2005) Gestaltningar av offerfarenheter: Samtal med unga män som utsatts för brott. Lunds Dissertations in Sociology 68.
2. Brandt, Anders (2011) "Kvinnors våld mot män synliggörs inte." Tillgänglig: <http://www.newsmill.se/artikel/2011/12/01/kvinnors-vld-mot-m-n-synligg-rs-inte>.
3. Tutty, Leslie (1999) "Husband Abuse: An Overview of Research and Perspectives". Canada, Ottawa, Ontario: The National Clearinghouse on Family Violence. S. 1-28.
4. BRÅ-rapport (2010) Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer: slutredovisning av ett regeringsuppdrag. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. S. 1-143.
5. Lundgren, Eva et al. (2002) Captured queen: men's violence against women in "equal" Sweden: a prevalence study. Umeå: The Crime Victim Compensation and Support Authority. S. 1-144.
6. Hydén, Margareta (1992) Woman battering as marital act: the construction of a violent marriage. Stockholm: Studies in Social Work.
7. Lindgren, Maria Scheffer (2005) Mäns våld mot kvinnor i nära relationer ur perspektiven genus, rätt och folkhälsa: en kunskapsöversikt. Arbetsrapport. Karlstad: Universitetsstryckeriet.
8. George, Malcolm J. (1994) "Riding the Donkey Backwards: Men as the Unacceptable Victims of Marital Violence", *The Journal of Men's Studies*. Volym 3. S. 137-159.
9. Sarantakos, Sotirios (1999) "Husband Abuse: Fact or Fiction?", *Australian Journal of Social Issues*. Volym 34. S. 231-252.
10. Wendt Höjer, Maria & Åse, Cecilia (1999) Politikens paradoxer: En introduktion till feministisk politisk teori. 2:a upplagan. Lund: Academia Adacta AB.
11. Lundgren, Eva (2004) Våldets normaliseringsprocess. Stockholm: Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige.
12. Hirdman, Yvonne (2001) Genus: om det stabila föränderliga former. Malmö: Liber AB.
13. Hearn, Jeff (2002) "Men's violence to women, gendered power and 'non-violent' institutions", i Eriksson, Maria et al. (red): *Kön och våld i Norden: Rapport från en konferens i Köge, Danmark, 23-24 november 2001*. Köpenhamn: Nordisk Ministerråd. S. 335-354.
14. Höjer, Maria Wendt (2002) Rädslans politik: Våld och sexualitet i den svenska demokratin. Malmö: Liber AB.
15. DeKeseredy, Walter S. & Schwartz, Martin D. (1998) "Measuring the Extent of Woman Abuse in Intimate Heterosexual Relationships: A Critique of the Conflict Tactics Scales", *Applied Research Forum: National Electronic Network on Violence Against Women*. Volym: 2, nr 1. S. 1-6.
16. Lupri, Eugen & Grandin, Elaine (2004) "Intimate Partner Abuse Against Men". Canada, Ottawa, Ontario: The National Clearinghouse on Family Violence. Minister of Health. S. 1-14.

17. Doherty, Deborah & Berglund, Dorothy (2008) *Psychological Abuse: A Discussion Paper*. Canada, Ottawa, Ontario: The National Clearinghouse on Family Violence. S. 1-33.
18. Kelly, Linda (2003) "Disabusing the Definition of Domestic Violence: How Women Batter Men and the Role of the Feminist State", *Florida State University Law Review*. Volym: 30, nr 4. S. 791-855.
19. Eliasson, Mona (2008) "Att förstå mäns våld mot kvinnor"; Heimer, Gun & Sandberg, David (red): *Våldsutsatta kvinnor: samhällets ansvar*. Lund: Studentlitteratur. S. 41-61.
20. Cook, Philip W. & Hodo, Tammy L. (2013) *When Women Sexually Abuse Men: The Hidden Side of Rape, Stalking, Harassment, and Sexual Assault*. Santa Barbara, California: Praeger.
21. Cook, Philip W. (1997) *Abused Men: The Hidden Side of Domestic Violence*. Westport, Conn: Praeger.
22. Palmberg, Camilla & Wasén, Heidi (2003) *Slagen man: fyra former av mansmisshandel*. Examensarbete på påbyggnadskurs i sociologi: Stockholms universitet. S. 1-42.
23. Hanzén, Veronica & Öberg, Tove (2011) *Berättelser som inte finns: en studie om män som blir utsatta för våld i en nära relation*. C-uppsats i socialt arbete: Göteborgs universitet. S. 1-47.
24. Sipel Tovi (2012) *Kvinnors våld mot män: En textanalytisk studie om hur fenomenet mansmisshandel skildras av allmänheten på två debattforum*. Magisteruppsats i sociologi: Högskolan i Halmstad. S. 1-50.
25. Steinmetz, Suzanne K. (/1977/1978) "The battered husband syndrome", *Victimology*. Volym: 2, nr 3-4. S. 499-509.
26. Straus, Murray A. Gelles, Richard J. & Steinmetz, Suzanne K. (1980) *Behind closed doors: violence in the American family*. New York: Anchor.
27. Rohling, Jennifer Langhinrichsen- et al. (1995) "Violent Marriages: Gender Differences in Levels of Current Violence and Past Abuse", *Journal of Family Violence*. Volym: 10, nr 2. S. 159-176.
28. Saunders, Daniel G. (1986) "When Battered Women Use Violence: Husband-Abuse or Self-Defense? Victims and Violence". Volym: 1, nr 1. S. 47-60.
29. Minaker, Joanne C. & Snider, Lauren (2006) "Husband Abuse: Equality with a Vengeance?", *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice*. Volym: 48, nr 5. S. 753-780.
30. Sarantakos, Sotirios (2004) "Deconstructing Self-Defense in Wife-to-Husband Violence", *The Journal of Men's Studies*. Volym: 12, nr 3. S. 277-296.
31. Diesen, Christian (2005) "Processrättsligt perspektiv: Om positiv och negativ särbehandling i straffprocessen, Kön", Diesen, Christian et al. (red): *Likhet inför lagen*. Stockholm: Bokförlaget Natur och Kultur. S. 208-226.
32. Kordon, Suzanne & Wetterqvist, Anna (2006) *Gärningsmannen är en kvinna: en bok om kvinnlig brottslighet*. Stockholm: Bokförlaget DN.
33. Pape, Hilde (2011) "Young women who commit intimate partner violence", *Tidsskrift for Den norske legeforening*. Volym 131, nr 20-18. S. 1994-1997.
34. Johansson, Thomas (2000) *Det första könet? Mansforskning som reflexivt projekt*. Lund: Studentlitteratur.
35. Björkqvist, Kaj, Österman, Karin & Kaukiainen, Ari (1992) "The development of direct and indirect aggressive strategies in males and females", Björkqvist, Kaj & Niemelä, Pirkko (red): *Of mice and women: aspects of female aggression*. San Diego, CA: Academic Press. S. 51-64.
36. Walldén, Marja (1999) *Kvinnors brottslighet. BRÅ-rapport 15*. Stockholm: Elanders Gotab.
37. Ekenstam, Claes (2005) "Manly or unmanly: Fear of falling", *NIKK magasin (Nordisk institutt for kvinne- og kjønnsforskning)*. Nr 3. S. 27-31.
38. Lerner, Thomas (2004) *Plötsligt var slagen en del av Daniels vardag*. Tillgänglig: <http://www.dn.se/insidan/plotsligt-var-slagen-en-del-av-daniels-vardag/>

39. Wennstam, Katarina & Sandberg, David (2008) "Nyhetsrapportering om mäns våld mot kvinnor", Heimer, Gun & Sandberg, David (red): Våldsutsatta kvinnor: samhällets ansvar. Lund: Studentlitteratur. S. 305-326.
40. Wofford Mihalic, Sharon & Elliott, Delbert (2005) "A Social Learning Theory Model of Marital Violence", Chibucos, Thomas R. & Leite, Randall W. (red): Readings in Family Theory. California, Thousand Oaks: Sage Publications, Inc. S. 98-117.

Historik smt

Socialmedicinsk tidskrift startades år 1924 av kvinnoläkaren Waldemar Gårdlund som ett helt privat projekt. Gårdlund ägde själv tidskriften och den finansierades bl.a. av reklamintäkter. Gårdlund var själv privatpraktiker och till sin hjälp som redaktör hade han en annan uppburn praktiker från huvudstaden, Carl Bernhard Lagerlöf.

År 1928 övertogs Socialmedicinsk tidskrift av Sveriges läkarförbund i vars ägo tidskriften stannade fram till 1943 då nybildade Social-Medicinsk Tidskrifts Aktiebolag inträdde som ägare. Bakom aktiebolaget stod Sveriges läkarförbund tillsammans med ett antal delföreningar. År 1966 bildades Stiftelsen Socialmedicinsk tidskrift som tog över tidskriften. Professorer inom socialmedicin och medicinsk rehabilitering ingick i styrelsen, från 1970 också representanter från Föreningen Sveriges socialchefer.

Den anmälan som inleder det första numret i februari 1924 säger att tidskriften "vill göra ett försök att bilda en litterär föreningspunkt för alla dessa olika socialt intresserade, som i ett eller annat avseende ha någon kontakt med sjuk- och hälsovård". Tidskriften beskrivs två år efter start på följande sätt i det då just utgivna 38 supplementbandet av Nordisk familjebok: "Socialmedicinsk tidskrift, organ för sjuk- och hälsovård, afser att meddela upplysning i social medicin både åt läkarkåren och åt allmänheten och behandlar allehanda sociala frågor, för hvilkas lösning medicinsk sakkunskap är af nöden, t.ex. sjukförsäkring, sjukhusbyggnader – deras tidsenliga anordnande till rimliga pris – de civila läkarnas ställning, Röda-korsangelägenheter mm."

Under de första åren utkom också ett särskilt "meddelandeblad" som bilaga till tidskriftens häften, "endast avsett för dem av tidskriftens prenumeranter, som äro läkare". Här fanns ett mer vetenskapligt innehåll med fokus på den praktiserande läkarens verksamhet. Det första bladets första artikel har följaktligen rubriken "Vilka kliniska laborationer äro aktuella för den praktiserande läkaren?"

Under de första åren av Socialmedicinsk tidskrifts verksamhet återkom man gång på gång till de privatpraktiserande läkarna och deras villkor, särskilt praktikerna i Stockholm. Kritiken av sjukhusbyggande och av Karolinska institutet i synnerhet och dess rektor bottnade i att allt detta gynnade utvecklingen av en "kommunalisering" av läkaryrket, dvs. läkare anställda i det allmänna tjänsten. För många kan det te sig underligt att tidskriften 1928 övertogs av läkarförbundet, men med tanke på tidskriftens hållning i praktikerfrågan och det förhållande att tidskriftens grundare också var initiativtagare till Sveriges praktiserande läkares förening är kanske inte detta så underligt. Socialmedicinsk tidskrift var i sin begynnelse inte densamma som den senare skulle komma att bli.